

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC761 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T558 (1) en 2011T558 (2)

datum uitspraak 27/06/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. M.B.M. Kaaij, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie van de Zusters van Barmhartigheid,
gevestigd in [naam],
hierna te noemen: de Congregatie ZvB,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg,

en

de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: de Congregatie PHHvJ,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg,

tezamen te noemen: verweerders.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 30 december 2015, tezamen met de navolgende twee adviezen van de Klachtencommissie:

a. Het gaat om het advies d.d. 29 mei 2015 met zaaknummer 2011T558 (1), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief ontvangen op 30 juni 2015 brief, waarin de Congregatie ZvB te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door de Congregatie ZvB ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

b. Voorts gaat het om het advies d.d. 29 mei 2015 met zaaknummer 2011T558 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 15 september 2015, waarin de Congregatie PHHvJ te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door de Congregatie PHHvJ ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook de Congregatie ZvB en de Congregatie PHHvJ hebben zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Alle partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt, voor zover de stukken betrekking hebben op het seksueel misbruik dat hen regardeert.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen als genoemd onder 1.1 a en b zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de twee adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Door omstandigheden in het ouderlijk gezin van verzoeker, zijn verzoekers vader en moeder in [jaartal] uit het ouderlijk gezag ontzet. In dat jaar is verzoeker (met zijn zussen) door tussenkomst van de Kinderbescherming in kindertehuis '[naam tehuis]' in [plaats] geplaatst. Later is hij overgeplaatst naar [naam tehuis] te [plaats].

a. *Seksueel misbruik door zuster [naam 1] (Congregatie ZvB): advies Klachtencommissie 29 mei 2015 (2011T558 (1))*

In [naam tehuis] was wijlen [naam] (hierna: zuster [naam 1]) werkzaam. Nadat zuster [naam 1] verzoeker had 'betrapt' toen hij met een vriendin in een omarming stond, heeft zuster [naam 1] verzoeker meegenomen naar de doucheruimte die zij vervolgens van binnenuit op slot deed. Zuster [naam 1] trok een deel van haar kleding uit en stapte de douchecabine binnen. Na een tijdje kwam zij helemaal naakt naar buiten en dwong zij verzoeker -die zijn kleren nog en schoenen nog aan had- mee te komen bij haar onder de douche. Verzoeker moest vervolgens de schaamstreek van zuster [naam 1] met een stuk zeep wassen, waarbij hij met zijn vinger(s) in de vagina van zuster [naam 1] kwam. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 9 jaar oud.

b. *Seksueel misbruik door [naam 2], (Congregatie PHHvJ); advies Klachtencommissie 29 mei 2015 (2011T558 (2)).*

Nadat verzoeker enige tijd in [naam tehuis] in [plaats] had gewoond, is hij overgeplaatst naar [tehuis] te [plaats]. Verzoeker kwam daar in refter 1 terecht en [naam] (hierna: [naam 2]) had wel eens de leiding over refter 1. Op enig moment waren verzoeker en [naam 2] samen op de slaapzaal. Toen heeft [naam 2] verzoeker op zijn bed heeft gegooid en vervolgens is hij bovenop verzoeker gaan liggen.

[naam 2] heeft toen met zijn lichaam en stijve penis tegen het lichaam (de buik) van verzoeker aangeschurd, dan wel aangerezen. Het is verzoeker uiteindelijk gelukt om los te komen, waarna hij snel naar beneden is gerend. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 10 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de twee schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie waarin de twee klachten gegrond zijn verklaard, en welke adviezen beide zijn voorzien van de schriftelijke beslissing van de betrokken kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden tot overname van het advies, zoals onder 1.1 genoemd.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K.-instellingen

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.-instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen anderzijds.

3.4 categorie-indeling misbruik door zuster [naam 1]

Gelet op het jegens verzoeker door zuster [naam 1] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is seksueel misbruik dat ingedeeld dient te worden in categorie 2 van de Compensatieregeling. Er is immers sprake geweest van het eenmalig moeten betasten van de intieme delen van zuster [naam 1].

Voor zover verzoeker betoogt dat het seksueel misbruik dat hem door zuster [naam 1] is aangedaan, zou moeten worden ingedeeld in categorie 4, overweegt de Compensatiecommissie het navolgende. Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting.

De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. In het onderhavige geval is sprake geweest van het eenmalig moeten wassen van de schaamstreek van zuster [naam 1]. Dit diende verzoeker zonder washand maar met een stuk zeep te doen en daarbij kwam hij met zijn vinger(s) in de vagina van zuster [naam 1]. Gelet op alle feiten en omstandigheden van dit geval, is de Compensatiecommissie van oordeel dat het bij het wassen van het vrouwelijk geslachtsdeel met de vinger(s) in de vagina komen, niet valt onder en niet op één lijn is te plaatsen met 'verkrachting' in de zin van artikel 5 lid 4 van de Compensatieregeling.

3.5 categorie-indeling misbruik door [naam 2]

Gelet op het jegens verzoeker door [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van seksueel misbruik, zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling. Er is eenmalig sprake geweest van een opgedrongen betasting van intieme delen, waarbij [naam 2] met zijn erectie op verzoeker lag en tegen hem aanreed/aanschoorde. Ondanks het feit dat de intieme delen van verzoeker zelf niet zijn betast (dit geldt evenzo voor het seksueel misbruik m.b.t. zuster [naam 1]), ziet de Compensatiecommissie dergelijke handelingen - om de reden zoals hierboven is uiteengezet - wél als betasting van intieme delen, zoals in artikel 5 sub 2 van de Compensatiecommissie staat vermeld.

3.6 conclusie categorie-indeling

Het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn totaliteit is aangedaan, betreft twee voorvallen die beide in categorie 2 vallen. Nu het gaat op twee voorvallen kan niet gesproken worden van betasting van intieme delen dat verzoeker gedurende 'een langere periode' is aangedaan, hetgeen een vereiste is voor indeling in categorie 3. Wanneer sprake is van betasting van intieme delen dat één of enkel malen heeft plaatsgevonden (daarvan is in dit geval sprake) wordt een aanvraag ingedeeld in categorie 2.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie ertoe de onderhavige aanvraag definitief in categorie 2 in te delen.

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld als materiële vergoeding ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2 De onder 2 vermelde feiten en omstandigheden, waaronder het incidentele karakter van het seksueel misbruik en de onder 3 vermelde categorie-indeling in categorie 2, leiden tot het advies het in die categorie vermelde vaststaande bedrag van €7.500,-- te betalen, waarbij het de Compensatiecommissie passend voorkomt dat de Congregatie ZvB en de Congregatie PHHvJ beide de helft van dit bedrag aan verzoeker betalen.

De Compensatieregeling biedt bij het toepasselijk zijn van categorie 2 geen ruimte om te beoordelen of er al dan niet sprake is van (substantiële) vermogensschade. Evenmin biedt de Compensatieregeling ruimte om bij de bepaling van het te adviseren compensatiebedrag mee te wegen dat sprake is geweest van seksueel misbruik door twee personen.

Dit laat onverlet dat de Compensatiecommissie nadrukkelijk kennis heeft genomen van de grote impact die het gebeuren op verzoeker heeft en heeft gehad. Het gaat om een ernstige inbreuk op de lichamelijke en geestelijke integriteit van verzoeker met alle gevolgen van dien. De ervaringen hebben vergaande gevolgen gehad voor verzoeker waarmee hij tot op heden kampt en die zowel doorwerken in zijn privéleven als in zijn maatschappelijke deelname.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 2 en het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerders en is noch voor verzoeker, noch voor verweerders vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 2 en adviseert :

- de Congregatie van de Zusters van Barmhartigheid om aan verzoeker een bedrag van €3.750,- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.
- de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus om aan verzoeker een bedrag van €3.750,- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. -van C., griffier, op 27/06/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter